

BOJDEUCA „ION CREANGĂ“ — CEL MAI VECHI MUZEU MEMORIAL DE LITERATURĂ DIN ȚARĂ — LA A ȘAIZECEA SA ANIVERSARE

IOAN ILAȘ

În anul 1978, la 15 aprilie, s-au împlinit șazece de ani de la deschiderea celui mai vechi muzeu memorial de literatură din țară, Bojdeuca „Ion Creangă“ din Țicău — Iași. Acest eveniment important din viața culturală a Iașului a fost sărbătorit prin diverse manifestări cultural-educative, la care au participat mii de elevi, studenți și oameni ai muncii de diverse vârste și profesii. Se cuvine cu această ocazie a face cunoscut marelui public câteva aspecte din istoricul acestei căsuțe modeste din „valea plingerii“ (expresia aparține marelui povestitor). Avem în vedere importanța excepțională a bojdeucii, deoarece Ion Creangă și-a scris opera literară aici.

Cam pe la 1837, când la Humulești se naștea Nică, cel mai mare copil al Smarandei Creangă și al lui Ștefan a Petrei Ciubotariul, la Iași, în Țicău, un preot, Constantin Vasiliu, cumpăra un loc de casă de la epitropia bisericii Buna Vestire, angajându-se să plătească susnumitei biserici un bezmăn de 10 lei anual. Acesta a construit căsuța, așa cum o cunoaștem astăzi. După anul 1850, Vasiliu a vândut-o lui Popovici și cu această ocazie arată că acea căsuță „se găsește cu trei odăi, acoperită cu stuh, și în ogradă fîntînă“. Locul și casa trec apoi pe la diferiți proprietari, locatarii rămînînd bezmănari ai bisericii. În anul 1869 bezmănar, deci proprietar al căsuței, era preotul Ghenovici. De la acesta casa a trecut în proprietatea Mariei Ștefăniu care, nelocuind aici, a dat-o cu chirie familiei Vartic.

Ion Creangă s-a mutat în Țicău la familia Vartic atunci când nu a mai putut locui în casa din curtea bisericii Golia, adică în luna iulie, anul 1872, pe când avea treizeci și cinci de ani. La acea dată, fiind scos din învățămînt și din cler pentru scurtarea părului, frecventarea Teatrului Național și împușcarea ciorilor de pe turlele bisericii Golia, este nevoit să predea cu inventar „școlîta“ delegaților primăriei și să-și caute altă locuință. Mutarea în Țicău, la familia Vartic, nu era întîmplătoare. Diaconul Vartic, prieten cu Ion Creangă, i-a găsit locuința la rudele sale din strada Țicăul de sus nr. 4. Aici, viitorul scriitor o găsește pe tînăra Tinca Vartic, de 18 ani, care stătea cu chirie la Maria Ștefăniu, proprietara imobilului. Cu Tinca Vartic, Ion Creangă va locui și va trăi în bună înțelegere aici, ultimii douăzeci de ani din viață.

Familia Vartic va sta cu chirie în această căsuță, avînd subchiriaș pe Creangă, pînă în anul 1879, cînd, ajutată cu bani și de Creangă, dacă nu cumva toți banii au fost puși numai de acesta, cumpără locul și casa de la Maria Ștefăniu, rămînînd mai departe să plătească taxa de bezmăn către biserica Buna Vestire. Actul de cumpărare pe numele Ecaterinei Vartic a fost scris de Creangă.

Fig. 1 — Bojdeuca „Ion Creangă” din Țicău—Iasi, astăzi

„Act de vecinică vânzare.

Subsemnata Mariea Ștefăniu — astăzi Ciogolea — declar prin punerea degetului meu în acest act că casa ce o am în Muntenimea-de-Sus, despărțirea a III-a, pe loc cu bezmăn, a bisericii Buna Vestiri din Iași (mărimea locului : șapte stînjeni fața și șaisprezece stînjeni lungu), o am trecut — cu consimțămîntul soțului meu, Nastasă Ciogole — în de veci vânzare dumisale Ecaterina Vartic, în preț de 50 galbeni, adecă cincizeci de galbeni austrieci a treizeci și șapte de lei vechi galbenul ; cari bani i-am primit deplin acum, la facerea actului ; dînd și eu din parte-mi dumisale Ecaterina Vartic atît actul cu care am cumpărat acest acaret, precum și actele vechi și țidulele de plata bezmăului pînă în prezent.

Așadar, dumneei Ecaterina Vartic, de astăzi înainte va fi stăpînă pe acest acaret pentru totdeauna, din neam în neam, nefiind supărată de nimene atît din partea mea, a soțului meu, Nastasă Ciogole, cît și a rudelor noastre. Bezmațul îl va plăti de acum înainte dumneei Ecaterina Vartic după cum se va împăca cu epitropia bisericii Bunei Vestiri, la care și eu, Mariea Ștefăniu, astăzi Ciogole, m-am rugat onoratei epitropii să binevoiască a întări acest act după ale sale forme. Și spre întocmai urmare, am iscălit eu, Mariea Ciogole, soțul meu, Nastasă Ciogole, precum și persoanele ce s-au întîmplat față.

+ Mariea Ciogole

Iașii, 1879, iunie 25.

At. Ciogole

Am fost față,

I. Creangă”.

Aici, Ion Creangă își rânduiește o viață nouă, tihnită, plină de rodnică activitate. Izolat în bojdeuca din Țicău, sub dealul Cîrîcului, de unde se auzeau tălângi și buciurne, Creangă își trăiește cea mai intensă perioadă de creație a vieții sale de scriitor. Pe la 1880, boala grea începe să-l chinuiască. Ultimii ani ai vieții sint ani de luptă cu boala și cu condițiile modeste de viață.

Fig. 2 — Ion Creangă — bust realizat de I. Bîrleanu

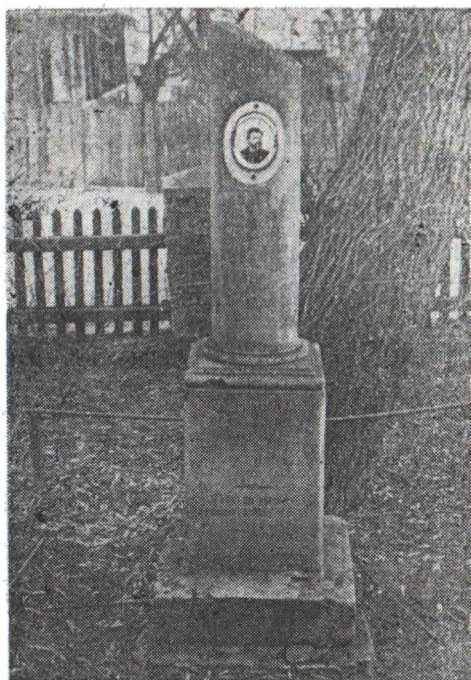

Fig. 3 — Piatra funerară adusă de la mormîntul lui Ion Creangă

Nicolae Țimiras, în cartea sa despre Creangă¹, spune :

„Bojdeuca lui Ion Creangă era mai mult o ascunzătoare tainică, un fel de birlog al ursului din pădure. Ca să ajungi la căscioara din fund, trebuia să străbați o grădină rustică răcorită de o fîntînă cu apă rece și limpede ca vioara. Drumul apuca pe o cărare îngustă și șerpuitoare, printre ierburi înalte și flori sălbatice. În vremea de iarnă, potecuța se schimba într-un fel de pîrtie strîmtă și adîncă, uneori săpată între coline înalte de nămeți. Ea ducea drept în pridvorul colibeii care nu se mai cunoștea adesea din zăpadă. Numai fumul alburii al vetrei, ce se zărea năvălind din hornul fierbinte, era un semn că acolo se află o așezare omenească. Înăuntru, traiul era rînduit cu temeiu, gospodăria așezată. Cu pereții văruiți totdeauna de o mîină grijulie, cu odăile albe și curate, cu tinda și sălița din mijloc lipite cu lut galben și netezite frumos, cu varză acră la puțină, mușchiu de porc afumat și trandafiri moldovenești spînzurați în pod, aceasta era mica gospodărie țărănească a marelui povestitor“.

După 1874 Creangă este numit înstitutor la Școala de băieți nr. 2 din cartierul Păcurari — Iași, unde va profesa timp de cincisprezece ani, adică pînă la

¹ Nicolae Țimiras, *I. Creangă după documente vechi. Însemnări și mărturii inedite*. Premiul Academiei Române, ediția a II-a, „Bucovina“, I. E. Torouțiu, 1941, București, p. 228.

stingerea sa din viață. Tot acum, în 1875, îl cunoaște, ca revizor școlar pe județele Vaslui și Iași, pe M. Eminescu, venit de la Viena, de la studii, cu care va încheia o prietenie trainică și la îndemnul căruia își va scrie opera literară.

Modesta căsuță din Țicău primea vizita multor oameni de seamă ai culturii românești. Aici au poposit I. L. Caragiale, I. Slavici, V. Conta, Al. Lambrior, Miron Pompiliu, Al. Xenopol, N. Gane și mai tinerii N. A. Bogdan, Artur Gorovei, N. Beldiceanu. În camera din dreapta a bojdeucii a locuit un timp M. Eminescu, în anul 1876. Și ori de câte ori venea la Iași, la sedițele Societății literare „Junimea”, bineînțeles, era găzduit tot de bunul său prieten, Creangă. Cerdacul din spate al bojdeucii păstrează parcă și astăzi șoaptele celor doi mari prieteni. Aici s-au născut „Amintirile din copilărie” ale lui Creangă și poeziile „Sara pe deal”, „La steaua”, „Doina” și o parte din poemul „Luceafărul”, minunatele versuri eminesciene. Bojdeuca era parcă anume creată pentru meditație și creație trainică, dăinuitoare peste veacuri.

Creangă era veșnic ocupat: „școlita” din Păcurari îi lua mult timp; dădea apoi meditații; intrările publice, deasemenea, îi ocupau o bună parte din timp; uneori, mai lucra la manualele sale școlare aducându-le mereu îmbunătățiri; și, bineînțeles, timpul păstrat cu sfințenie era cel dedicat scrisului. Când scria, trebuia să fie liniște, iar truda în ale scrisului se prelungea până noaptea târziu.

Puțini dintre junimiști nu l-au vizitat pe scriitor în bojdeuca sa din Țicău. Printre aceștia se afla și Titu Maiorescu. De altfel, în anul 1887, povestitorul îi scrie acestuia, la București:

„În bojdeuca unde locuiesc eu, dorm afară și pe vremea asta, în 18 spre 19 septembrie. De veți avea răbdare că bunătate totdeauna ați avut, veți întreba poate, unde-i bojdeuca mea? Vă voi răspunde respectuos: în mahalaua Țicău, ce-i mai zice și Valea plingerii, str. Țicău de sus nr. 4 (dacă se mai poate numi stradă o hudicioară dosnică, plină de noroi până în genunchi, când sînt ploii mari și îndelungate, zise și putrede, și la secetă geme colbul pe dînsa). Bojdeuca de căsuță în care locuiesc eu de vreo 18 ani e de vâlătuci și povîrnită spre cădere pe o zi ce merge, de n-ar fi rezemată de vreo 24 de furci de stejar și acelea putrede. Iarna dorm într-o odăiță, toată hrentuită, iar vara într-un cerdacel din dos, începînd de pe la Mai și sfîrșind pe la Octombrie, cînd este vremea bună, cum îi acum. Așa m-am deprins. Răposatul Conta și Lambrior știu căsuța mea. Pompiliu, D-l Nica și mai ales bietul Eminescu de asemenea. În sfîrșit, Vinerea trecută 18 spre 19 m-am culcat iarăși afară după obicei și pe la cîte vara voi fi adormit nu știu, dar știu că am adormit, gîndindu-mă cu jale la Societatea „Junimea” și ce mai este ea acum!...”

După moartea lui Ion Creangă bojdeuca mai este locuită un timp de Tinca Vartic apoi, cînd se căsătorește cu Constantin Deliu, un umil slujbaş la primăria orașului Iași, pleacă în casa acestuia, lăsînd-o să cadă în ruină. Iată ce scria, printre altele, M. Lupescu, în revista omagială „Ion Creangă”¹:

„Cine a cunoscut căsuța lui Creangă și se duce azi s-o mai vadă, îl cuprinde o mare jale! Nimenea nu și-ar putea închipui că cuibul unde a trăit un om așa de mare valoare să ajungă în halul în care se găsește. Peste un an, cel mult doi, nici o urmă nu se va mai găsi din casa neprihănită, cu adevărat țărănească, a celui care s-a numit Ion Creangă. Bojdeuca, unde a sălășluit atîta iubire de țară și neam și dragostea pentru țărănime și pentru cel necăjit! Cerdacul unde neîntrecutul pove-tor petrecea cu floarea scriitorilor noștri și unde a înălțuit pe „Harap-Alb”, cînd a venit împăratul rusec și i-a ieșit fum pe nas, odăile lui, păreții, acoperișul, care astăzi e peticit cu cîte o bucată de tablă, ca pete de batjocură și necinste peste dranița, poate din Humulești, totul va fi o ruină și cei ce au cunoscut acest cuibușor, vor jăli dărăpănarea și ruina lui”.

Au rămas adînc mișcați de această stare în care se găsea căsuța din Țicău și elevii Școlii normale „Vasile Lupu” atunci cînd, în 1915, conduși de directorul lor, I. Mitru, vizitează bojdeuca. De altfel, în memoriul făcut de acesta Primăriei municipiului Iași, inimoșii elevi, fii de țărani necăjiți, își iau o grea răspundere, aceea de a încerca repararea casei cerînd apoi ca aici să funcționeze o bibliotecă de mahala condusă de un student sărac. Această frumoasă inițiativă nu reușește

¹ Anul IV, nr. 12, decembrie, 1911, articolul „Bojdeuca lui moș Creangă”.

deoarece casa căzuse în ruină și modestele resurse materiale ale elevilor nu puteau acoperi cheltuielile pentru o serie de lucrări de restaurare ce trebuiau conduse de un inginer priceput. Acest lucru se va întâmpla abia în anul 1917.

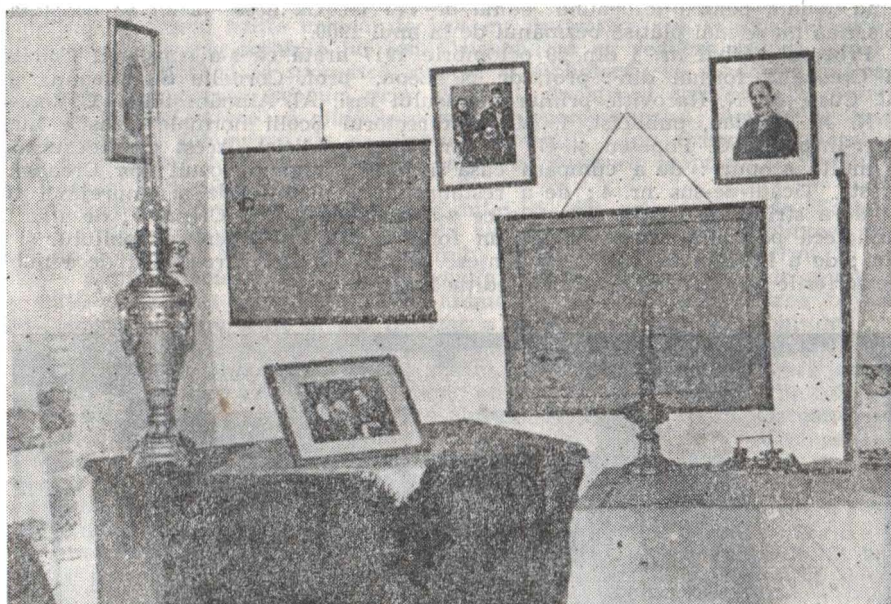

Fig. 4 — Aspect din camera memorială

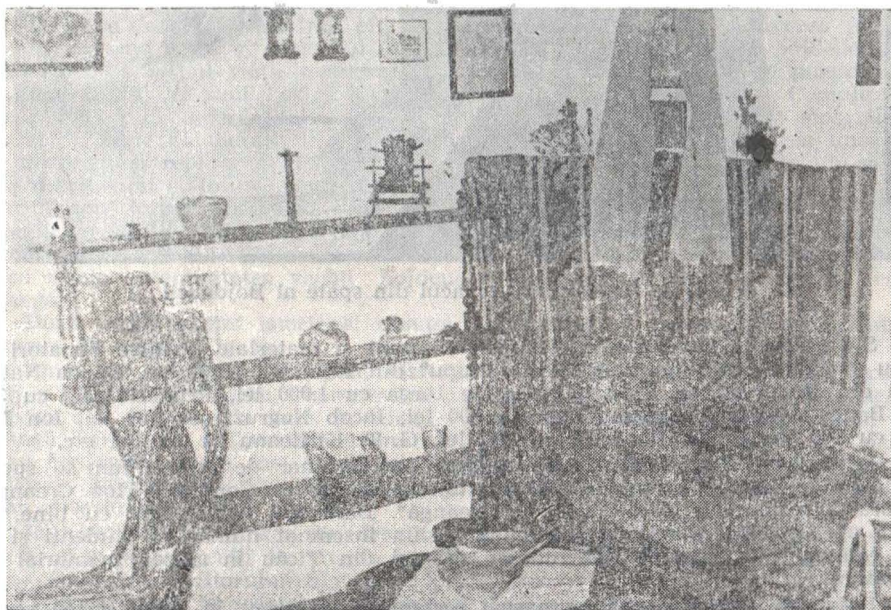

Fig. 5 — Aspect din camera memorială

Luindu-se, deci, inițiativa de reclădire a bojdeucii, reapare C. Deliu, care vrea să profite, dindu-se drept proprietarul bojdeucii. Cercetarea făcută dovedește inexactitatea celor afirmate de Deliu, și în 1917, Comitetul instituit pentru restaurarea bojdeucii răscumpără definitiv bezmânul de la biserica Buna Vestire, plătiind „odată pentru totdeauna” suma de 171 lei. Cu acest prilej se constată că la biserică nu se mai plătise bezmânul de la anul 1900.

Procesul verbal nr. 1 din 29 octombrie 1917 arată că s-a constituit Comitetul „Ion Creangă”, format din: prof. dr. N. Leon, prof. Corneliu Sumuleanu, prof. A. C. Cuza, dr. N. Racoviță, primarul orașului Iași, Al. Alimăneștianu, C. Ionescu-Olt, N. A. Bogdan, publicist, I. Mitru, directorul Școlii normale „Vasile Lupu”, inginer-inspector C. Popescu și G. T. Kirileanu, publicist. Acest comitet urmărea mai multe scopuri: de a cumpăra casa și locul unde a locuit Ion Creangă în Iași, str. Țicăul-de-sus nr. 4; de a restaura casa, a consolida și împrejmui terenul; de a strânge și păstra obiectele ce s-ar găsi de la Ion Creangă; de a se face o bibliotecă populară; de a strânge un fond pentru întreținerea imobilului și colecției; de a înființa un cămin studențesc cu numele „Ion Creangă”; de a publica toate scrierile lui Ion Creangă într-o ediție îngrijită.

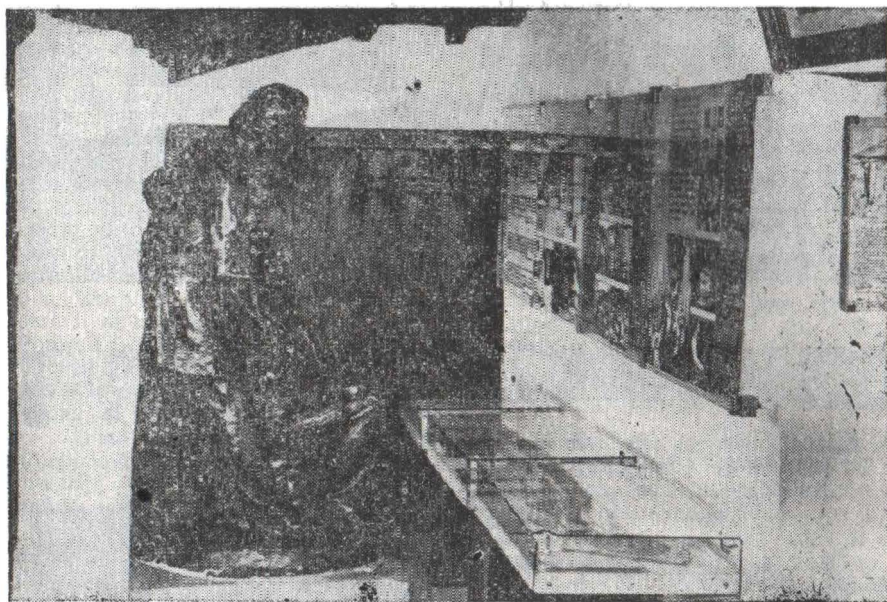

Fig. 6 — Aspect din cerdacul din spate al Bojdeucii

S-a strâns un fond de lei 14.758,90 în bani și materiale. Printre donatori se aflau și elevii Școlii normale „Vasile Lupu” din Iași cu 1433,90 lei, Banca Națională din București cu 5.000 lei, Nicolae Iorga cu 1.000 lei, Primăria Iași cu 500 lei, Banca Agricolă, sucursala Iași cu 500 lei, Iacob Negruzzi cu 100 lei, Ion Mitru cu 100 lei, dr. N. Racoviță cu 200 lei, G. T. Kirileanu cu 100 lei etc.

Bojdeuca a fost refăcută „în timpuri extraordinare de grele”, cum se spune în darea de seamă de încasările și cheltuielile făcute de Comitetul „Ion Creangă” cu ocazia restaurării Bojdeucii „Ion Creangă”. Dar totul s-a realizat cu bine, iar la 15 aprilie 1918, Comitetul împreună cu un însemnat număr de studenți și de alți cetățeni au inaugurat deschiderea căsuței din Țicău în muzeu memorial de literatură.

Bojdeuca „Ion Creangă”, proaspăt restaurată, a trecut în proprietatea rectoratului Universității „Al. I. Cuza” din Iași care a pus un supraveghetor la muzeu

pentru a îngriji locul și casa și pentru a primi pe vizitatori. Tot atunci se încheie Actul de constituire a unei noi Societăți „Ion Creangă”, care va continua să desăvârșească lucrarea începută de comitetul ce a reconstruit bojdeuca. Scopurile acestei societăți erau : să se editeze scrierile lui Ion Creangă în ediții populare, ieftine și într-o ediție critică, de lux, cu ilustrații ; să se răspîndească în toate straturile sociale scrierile lui Ion Creangă ; să se vegheze asupra bunei întrețineri a imobilului și să sporească muzeul și biblioteca ; să se adune mijloacele pentru realizarea acestor scopuri prin cotizații, donații și serbări. În Actul de constituire se mai spune că pînă la o nouă alegere, vechiul comitet de restaurare rămîne sub denumirea de comitet al Societății „Ion Creangă”. Actul este semnat de membrii fostului comitet în care mai fuseseră cooptați : T. T. Burada, Elena Burada, I. S. Ionescu și alții.

Din scopurile propuse de vechiul comitet și din cele reluate de Societatea „Ion Creangă”, unele nu s-au realizat. Nu s-a putut înființa nici biblioteca populară și nici căminul studențesc. În schimb, muzeul a fost popularizat în toate straturile sociale, făcîndu-se cunoscută opera marelui povestitor, prin publicarea unor ediții ale operei scriitorului. De asemenea, s-a îmbogățit zestrea bojdeucii cu noi obiecte și documente și s-a realizat o bună întreținere a imobilului.

Cu timpul, bojdeuca, aflîndu-se pe un teren alunecos, a început a se ruina din nou, necesitînd reparații serioase. Astfel, în anul 1934, se formează un nou comitet sub denumirea „Asociația prietenii lui Ion Creangă” format din : C. Meissner, președinte de onoare, Emil Ceaicovski, N. A. Bogdan, G. Topîrceanu, Ionel Teodoreanu, prof. I. Simionescu, prof. Petre Andrei, prof. I. I. Mironescu, Gh. Ungureanu, Octav Botez, care a făcut iarăși toate reparațiile necesare și a strîns numeroase obiecte personale ale lui Creangă, redîndu-le bojdeucii. Acum se reconstituie încăperea din stînga iar în curtea muzeului, prin eforturile materiale ale universității ieșene, s-a clădit o casă pentru îngrijitor.

Comitetul „Asociației prietenii lui Ion Creangă” s-a adresat Consiliului tehnic București, care a aprobat să se facă lucrări de drenare atît bojdeucii cît și cartierul lui Țicău, aceasta pentru ca bojdeuca să nu mai sufere pe viitor din cauza alunecărilor.

Dar au venit vremuri grele pentru bojdeuca din Țicău. În timpul celui de al doilea război mondial s-au pierdut multe obiecte și documente, înct, după 23 August 1944, au fost necesare noi eforturi pentru depistarea și strîngerea de noi mărturii privind viața și opera lui Ion Creangă. Grijă de refacere a bojdeucii, așa cum a fost în timpul vieții scriitorului, au avut-o organele locale de partid și de stat. Mai tîrziu, în anul 1962, s-au făcut, sub direcția îndrumare a Complexului muzeistic Iași, în vederea aniversării a șaptezeci și cinci de ani de la moartea lui Creangă, o serie de lucrări de importanță capitală, cum ar fi : ridicarea unor pereți dărîmați și repararea altora, înlocuirea geamurilor și ușilor, păstrîndu-se vechile dimensiuni și forme, podirea camerei din stînga, unde locuia și scria Creangă în timpul iernii, înlocuirea draniței de pe acoperiș, consolidarea cu un zid de beton a cerdacului din spatele bojdeucii, captarea și drenarea unor ape subterane, dăunătoare imobilului. Toate aceste lucrări s-au făcut astfel ca ele să nu știrbească cu nimic autenticitatea vechii bojdeuce, atmosfera în care a trăit și creat Creangă.

După acest succint istoric al căsuței din Țicău, se cuvine să prezentăm și bojdeuca de astăzi. (Fig. 1).

Chiar de la poarta muzeului, vizitatorul este întîmpinat de o sculptură în lemn a lui Gh. Crișmariu, reprezentînd un episod din „Amintiri din copilărie” : „Pupăza din tei”. Mai la vale, în stînga curții, se află bustul în piatră al lui Ion Creangă, creație a sculptorului Iftimie Bîrleanu, iar în spatele bojdeucii, prima piatră funerară, care a fost adusă la muzeu de la mormîntul scriitorului aflat la cimitirul „Eternitatea” din Iași, acolo amenajîndu-se un soclu cu un bust în bronz al scriitorului. (Fig. 2 și 3).

În bojdeucă, în camera din dreapta, unde s-a amenajat o expoziție de documente, cărți și fotografii în vitrine și panouri, vizitatorul poate urmări viața și opera literară a scriitorului. Sînt aici : prima bucovnă după care a învățat carte Ion Creangă, copil, la școala din Humulești ; niște rapoarte școlare ale unor profesori de-ai lui Creangă, registrul de împrumutat cărți de la Seminarul central de la Socola-Iași, diverse cărți care au aparținut lui Creangă, macheta bojdeucii

înainte de restaurare, adresa mitropoliei privind mitricile lui Zahei, fratele scriitorului și surorilor lui Creangă, manualele școlare elaborate de institutorul Creangă în colaborare cu alți colegi ai săi, fotografii originale ale lui Creangă, a fiului său, Constantin, și ale unor rude, fotocopii după actul de „vecinică vânzare” a bojdeucii, scris și semnat de I. Creangă, fotocopii privind opera literară a sa apărută de-a lungul anilor 1875—1883 în revista „Convorbiri literare”, portrete ale lui M. Eminescu și I. Creangă cu semnăturile lor autografe, scrisori și alte documente prind ultimii ani ai vieții și despre sfârșitul timpuriu al marelui povestitor.

Această cameră este despărțită printr-o tindă de camera memorială, cum o numim astăzi, dar care, acum un veac, era camera de iarnă a scriitorului. Aici s-a reconstituit ambianța de altădată cu ajutorul obiectelor scriitorului, readuse de rude și admiratori, după restaurarea bojdeucii. Printre altele, se poate vedea un scrin despre care se crede că a fost lăsat aici de M. Eminescu în anul 1876, când a locuit timp de o jumătate de an în camera de alături. (Fig. 4). Aici se mai află: lampa lui V. Pogor, masa de lucru a scriitorului cu lampa sa, călimara, condeiul, tocul de ochelari, tabacherea, țigăreta, scrumiera, formatul de manuscris, facsimilul după o pagină din „Amintiri din copilărie”; o etajeră pe care sînt diverse obiecte, colecția „Convorbiri literare” (anii I—XVI); patul în care dormea iarna Ion Creangă; măsuța rotundă, pe care stau străchinile de lut și lingurile de lemn, măsuța la care se așezau și mîncau cei doi mari prieteni — Creangă și Eminescu —; sipetul de călătorie a scriitorului și soba cu cuptor. Pe pereți sînt expuse diverse fotografii ale lui Creangă, Eminescu, Nastasia și David Creangă, buncii povestitorului, Zahei, fratele lui I. Creangă, două mici portrete ale lui M. Eminescu și V. Micle în rame de epocă, găsite în bojdeucă la restaurarea din 1917, două icoane date în dar scriitorului de către mama sa, Smaranda, în anul 1860, când a fost hirotonit diacon într-o biserică din orașul Tîrgu Frumos, portretul Tincăi Vartic, soția lui Ion Creangă, tablou în ulei executat de V. Mușnețeanu, prieten al scriitorului și fotografia căpitanului Constantin Creangă, fiul marelui povestitor. (Fig. 5).

În această cameră în care Creangă trăia și scria în timpul rece, cam din octombrie și pînă în mai, se mai află covoare și lăicere originale, executate în industria casnică a Humuleștilor de acum un secol.

Tinda, pe pereții căreia se află aplici cu aspecte legate de viața lui Ion Creangă, duce în cerdacul din spate. Vitrinele și panourile din acest cerdac cuprind un valoros material care atestă locul operei literare a lui Ion Creangă în literatura română și în cea universală. Tot aici se mai află două sculpturi, una realizată în lemn de Gh. Crîșmariu, reprezentînd meditația în fața personalității lui Creangă, în fața genialei sale opere literare, iar a doua, un grup statuar în ipsos, realizat de D. Căileanu, reprezentîndu-i pe cei doi mari prieteni — M. Eminescu și I. Creangă — primul, plecînd în anul 1877 la București, al doilea, rămînd în bojdeuca sa, singur și trist. (Fig. 6).

În acest celebru cerdac se mai află, pe lîngă diverse ediții ale operei lui Creangă în limba română și în alte limbi, teza de doctorat a lui Jean Boutière „La vie et la l'oeuvre de Ion Creangă”.

Popularitatea bojdeucii a crescut mereu, anual vin aici circa 60—70.000 elevi, tineri și vîrstnici, care cu emoție pășesc pragul acestui lăcaș unde au creat doi mari scriitori ai neamului — Eminescu și Creangă.

Aici și în diverse unități economice din municipiul Iași se organizează în fiecare an manifestări culturale-educative atractive despre Creangă și Eminescu, mult îndrăgite de prietenii bojdeucii, continuîndu-se, astfel, munca de popularizare în mase a vieții și operei literare a scriitorului, începută de „Asociația prietenii lui Ion Creangă”. La sediul bojdeucii s-a sărbătorit 140 de ani de la nașterea marelui povestitor, au avut loc seri muzeale sub genericul „Bojdeuca — leagăn al prieteniei dintre Creangă și Eminescu”; aici se sărbătorește ziua de 24 ianuarie, ca un omagiu adus aceluia care l-a creat pe Moș Ion Roată. La muzeul memorial din Țicău au loc primiri festive în organizația de pionieri, cu programe artistice pionierești, la care își aduc contribuția și actori ai Teatrului Național din Iași. Aceste manifestări culturale au culminat cu organizarea celei de a zecea ediții a sărbătorii tradiționale a Bojdeucii „Ion Creangă”. Organizată în fiecare an, în prima duminică din luna iunie, în anul 1978, această sărbătoare a

fost aureolată de alte două evenimente: 140 ani de la nașterea scriitorului, sărbătorită în anul 1977, și 60 de ani de la deschiderea bojdeucii ca muzeu memorial. Cei peste 2.000 de participanți, elevi, studenți și adulți de diverse vârste și profesii, au participat la un spectacol reușit, dat de șoimi ai patriei din grădinițele ieșene, de elevi ai liceelor „M. Eminescu” și „O. Băncilă”, de actori ai Teatrului Național și ai Teatrului pentru copii și tineret din Iași. Spectacolul, un vibrant omagiu adus vremurilor minunate de astăzi și marilor personalități Creangă și Eminescu, a fost prefătat de prof. dr. doc. C. Ciopraga, care, într-o expunere clară și captivantă, a arătat care este locul Bojdeucii „Ion Creangă” în viața culturală ieșeană și națională. Deschiderea expoziției de artă plastică „Opera lui Ion Creangă în pictură”, realizată de elevi ai Liceului „O. Băncilă”, vizitarea ei și a bojdeucii au încheiat o sărbătoare reușită. Acum, după sărbătorirea a 60 de ani de la deschiderea căsuței din Țicău în muzeu memorial de literatură, gândurile noastre se îndreaptă spre organizarea altor manifestări culturale, tot mai atractive, spre îmbunătățirea spațiului de vizitare din bojdeucă, spre realizarea unei ambianțe cât mai adecvate primirii tuturor vizitatorilor în condiții ideale.

MAISON „ION CREANGĂ” LE PLUS ANCIEN MUSÉE MÉMORIAL DE NOTRE PAYS — OU SEIZIEME ANNIVERSAIRE

R é s u m é

Le 15 avril 1978, c'est l'anniversaire de l'ouverture du plus ancien musée mémorial de littérature de notre pays — Maison „Ion Creangă” de Țicău—Iasi. Cet important événement de notre ville de Iassy a été célébré par de diverses manifestations culturelles auxquelles ont participé des milles d'élèves, d'étudiants et d'ouvriers ayant différents âges et différents professions. Ayant en considération la grande personnalité de notre conteur Ion Creangă, ainsi que la grande popularité et l'importance de cette maison de Țicău—Iassy ou l'écrivain a vécu et a écrit son immortelle oeuvre littéraire, nos pensées se liregent vers l'organisation d'autres manifestations culturelles, de plus en plus attractives, vers le développement d'espace de visite, ayant le but de réaliser une ambiance plus adéquate à l'accueil de tous les visiteurs.